

NOVE TEZE O GRADNJI PIRAMIDA

Pri gradnji drevnih egipatskih piramida prije više od 5.000 godina možda se rabio beton. Zaključak je to kon-

je kao grobnice faraona. Smatra se da su građene od velikih kamenih blokova koji su rezani u obližnjim

zaključaka da je sastav tog kamenja nepoznat, tj. da omjeri minerala pronađeni u tim uzorcima ne pripadaju



Pogled na kompleks piramida u Sakari

troverznog istraživanja koje daje naznake da su stari Egipćani preduhitri Rimljane u izumu toga materijala.

Ideju su lansirali Amerikanci koji tvrde da su Egipćani gradili piramide kombiniranjem isklesanog kamenja i betona čija je baza bio vapnenac. Znanstvenici su ove rezultate objavili na temelju istraživanja provedenog na uzorcima uzetim iz piramida i njihove okolice. Cilj je bio ustanoviti je li materijal od kojeg su piramide sagrađene uzet isključivo iz prirode ili u njemu ima i umjetnih spojeva.

Naznake takvih ideja egiptolozi su u prošlosti odbacivali. To nimalo ne čudi jer bi dokaz takvog načina gradnje u potpunosti izmijenio sve dosadašnje teorije građenja piramida, a time i organizacije života i funkciranja čitave onovremene civilizacije. Naime, usprkos brojnim teorijama koje se bave postankom i izvornom funkcijom piramida, povjesničari umjetnosti i egiptolozi priklonili su se onoj teoriji koja piramide određu-

kamenolomima. Blokovi su tada transportirani do gradilišta i zatim preko rampa dopremani na predviđeno mjesto na koje su smješteni s pomoću klinova i poluga.

Već je osamdesetih godina prošlog stoljeća francuski znanstvenik Joseph Davidovits nastojao pobiti tu teoriju tezom da golemi kameni blokovi od kojih su građene piramide nisu dopremani na lokaciju, već su lijevani na licu mjesta od vlažne mješavine čestica vapnenca i vezivnog sredstva, a nastala se smjesa stavljala u kalupe.

Ta se mješavina ubrzo pretvorila u tvrdi beton koji izgledom uvelike podsjeća na prirodni vapnenac. Međutim, Davidovits nije bio u mogućnosti dati čvrste znanstvene dokaze i teorija je ubrzo zaboravljena.

Današnji znanstvenici čije se teze nastavljaju na one Josepha Davidovitsa istražili su brojne uzorke kamena stranica piramida i došli su do

nijednom poznatom vapnenačkom kamenu.

Također vjeruju da je za izradu dadesetak posto blokova uporabljen beton poznat pod nazivom geopolimer. Međutim, Zahi Havas, predsjednik egipatskog Vijeća za starine, proglašio je teoriju malo vjerojatnom. Argumentirao je to činjenicom da je beton u velikoj mjeri upotrijebљen pri restauraciji piramida, pa je vrlo lako moguće da su američki istraživači uzeli uzorce baš s restauriranih dijelova.

Amerikanci su na to odvratili da bi trebali biti «potpune budale kad bi zamijenili portlandske cement s uzorcima koje su pronašli». Prijeponi uglavnom i dalje jačaju, međutim, još je uvijek upitno hoće li ovo istraživanje zaista promijeniti povijest, tj. opću teoriju koje se drži većina znanstvenika.

T. Vrančić

Izvor: T-Portal